

**SUY NIỆM
TIN MỪNG
CHÚA NHẬT**

*

Ngày 28-2-2016

Chúa nhật 3 Mùa Chay

Hại đất

LỜI CHÚA: Lc 13, 1-9

Lúc ấy, có mấy người đến kể lại cho Đức Giêsu nghe chuyện những người Galilê bị tổng trấn Philatô giết, khiến máu đổ ra hoà lẫn với máu tế vật họ đang dâng. Đức Giêsu đáp lại rằng: “Các ông tưởng mấy người Galilê đó có tội lỗi hơn hết mọi người Galilê khác bởi lẽ họ đã chịu đau khổ như vậy sao? Tôi nói cho các ông biết, không phải thế đâu; nhưng nếu các ông không sám hối, thì các ông cũng sẽ chết hết như vậy. Cũng như mười tám người kia bị tháp Silôa đổ xuống đè chết, các ông tưởng họ là những người mắc tội nặng hơn tất cả mọi người ở thành Giêrusalem sao? Tôi nói cho các ông biết, không phải thế đâu; nhưng nếu các ông không chịu sám hối, thì các ông cũng sẽ chết hết y như vậy”.

Rồi Đức Giêsu kể dụ ngôn này: “Người kia có một cây vả trồng trong vườn nho mình. Bác ta ra cây tìm trái mà không thấy, nên bảo người làm vườn: “Anh coi, đã ba năm nay tôi ra cây vả này tìm trái, mà không thấy. Vậy anh chặt nó đi, để làm gì cho hai đất?” Nhưng người làm vườn đáp: “Thưa ông, xin cứ để nó lại năm nay nữa. Tôi sẽ vụn xới chung quanh, và bón phân cho nó. May ra sang năm nó có trái, nếu không thì ông sẽ chặt nó đi”.

(xem tiếp trang 2)

**Các Đại diện tư pháp của Giáo tỉnh Sài Gòn
học tập Tự sắc “Mitis Iudex Dominus Iesus”**

BÀ RỊA (23.02.2016) – Như đã quyết định tại cuộc họp vào tháng Mười Một 2015 tại Trung tâm mục vụ Tổng giáo phận TP.HCM, từ chiều ngày 22 đến chiều ngày 23-02-2016, các linh mục Đại diện tư pháp và các linh mục làm việc cho Toà án Hôn phối Giáo hội trong Giáo tỉnh Sài Gòn đã tề tựu tại Đền Thánh Đức

Mẹ Bãi Dâu – Vũng Tàu để tiếp tục học tập Tự sắc “Mitis Iudex Dominus Iesus” của Đức Thánh Cha Phanxicô do Đức cha Tôma, Giám mục giáo phận Bà Rịa, chủ trì và cha Gioan Bùi Thái Sơn hướng dẫn

hội thảo. Có 44 linh mục đến từ các giáo phận; lần này ban tòa án hôn phối từ các giáo phận tham dự đông hơn, chẳng hạn Bà Rịa có 8 thành viên, Cần Thơ có 6 thành viên.

(xem tiếp trang 4)

**Ngày Năm Thánh Lòng Thương Xót
dành cho Giáo triều Rôma**

WHĐ (22.02.2016) – “Hãy lấy lòng quảng đại và thương xót mà chăm sóc đoàn chiên và hãy trở thành ‘gương mẫu’ cho đoàn chiên”: Đức Thánh Cha Phanxicô đã nói với các thành viên của Giáo triều như trên trong bài giảng Thánh Lễ kính Toà Thánh Phêrô Tông đồ, cử hành tại Vương cung thánh đường Thánh Phêrô vào sáng thứ Hai, 22-02. Ngày này là ngày cử hành Năm Thánh Lòng Thương Xót dành cho Giáo triều Rôma và tất cả các tổ chức liên quan đến Toà Thánh.

Trước khi tham dự Thánh Lễ, mọi người tập trung tại Hội trường Phaoô VI suy niệm về chủ đề “Lòng Thương xót trong cuộc sống hằng ngày”, sau đó cùng với Đức Thánh Cha bước qua Cửa Thánh và tiến vào nhà thờ.

Đức Thánh Cha nói: “Trước hết các mục tử phải để cho chính Thiên Chúa chăm sóc đoàn chiên của Ngài như một mẫu gương”.

Đức Thánh Cha nhắc mọi người rằng Thiên Chúa đi tìm con chiên lạc, đưa chúng trở về chuồng, chăm sóc những con bị thương và chữa lành những con đau yếu.

“Lời cùi xúi ấy là dấu chỉ của tình yêu không giới hạn. Một tình yêu thành tín, kiên trung, dâng hiến vô điều kiện, khiến cho ngay cả những con yếu kém nhất cũng được lòng thương xót của Ngài chạm đến”.

Cuối cùng, Đức Thánh Cha Phanxicô kêu gọi mọi người vun trồng và thực hành một thái độ đậm tính mục vụ trong tất cả các môi trường làm việc ở Toà Thánh, “đặc biệt đối với những người chúng ta gặp mỗi ngày”.

Đức Thánh Cha mong ước “đừng có ai thấy mình bị bỏ bê hoặc bị xử tệ, và ai cũng cảm nghiệm được tình yêu thương chăm sóc của Chúa Chiên Lành”. ■

(Vatican Radio)

SUY NIÊM TIN MỪNG CHÚA NHẬT

SUY NIÊM

Điều làm chúng ta khó sám hối đó là cảm thấy mình ở trong tình trạng an toàn. Đức Giêsu nói về hai biến cố nóng hổi tính thời sự, một do sự tàn ác của Philatô, một do tai nạn lao động. Cả hai đều dẫn đến cái chết thảm khốc; những người Galilê bị đổ máu ngay lúc dâng lễ ở Đền Thờ, mười tám người chết vì bị tháp Silôa đè bẹp. Vào thời Đức Giêsu, họ bị coi là kẻ có tội, bị Chúa phạt. Những người khác dễ nghĩ mình vô tội, vì còn được bình yên. Điều này đưa đến sự tự hào và an toàn giả tạo. “Đừng tưởng...”: Đức Giêsu đưa ta ra khỏi ảo tưởng về mình. Ngài nhắc mọi người sám hối vì biết ai nặng tội hơn ai. Lúc còn được sống yên lành là lúc cần hoán cải. Có thể đây là cơ hội cuối cùng, trước khi cái chếtập xuống.

Cây vả trong dụ ngôn cũng ở trong tình trạng an toàn. Nó không cho trái độc, không làm hại nho, không phá cành quan. Nó chỉ phạm một tội thôi: tội làm hại đất, tội sử dụng đất màu mỡ mà không sinh trái. Chúng ta có thể cảm thấy an toàn như cây vả cằn cỗi. Tự hào vì mình không làm điều xấu, chẳng làm hại ai, nhưng lại quên rằng mình đã phạm tội không làm điều tốt, những điều tốt có thể làm được và phải làm. Có bao nén bức Chúa giao không được đầu tư (Mt 25,18), bao người túng thiếu mà ta không giúp đỡ (Mt 25,42). Khi không làm điều tốt cho đời, cho người, ta tiếp thêm sức mạnh cho sự dữ tung hoành. Sống đạo không phải chỉ là lo tránh tội, mà còn là tích cực gieo rắc phát huy cái tốt. Một Kitô hữu sống an phận, cằn cỗi là một phản chứng. Thế giới cần những Kitô hữu dấn thân biết bao!

Dụ ngôn cây vả cho ta thấy khuôn mặt Thiên Chúa. Chúa Cha là người chủ vườn kiên nhẫn: “Đã ba năm nay...” Ngài đã nuôi bao hy vọng: “Tôi ra tìm trái mà không thấy”. Quyết định chặt cây chỉ đến sau những lần hut hắng. Ngài chỉ phạt khi đã làm đủ cách để lay động tim ta. Chúa Giêsu là người làm vườn kiên nhẫn không kém: “Xin ông cứ để nó lại năm nay nữa”. Ngài không ngừng ấp

(xem tiếp trang 3)

Kết thúc tông du Mexico: Đức Thánh Cha trả lời phỏng vấn về phá thai, nạn ấu dâm, Chính thống giáo và châu Âu

WHĐ (20.02.2016) – Lúc 7g15 tối thứ Tư 17-02 (theo giờ tại bang Chihuahua, Mexico), phi cơ chở Đức Thánh Cha Phanxicô cất cánh từ phi trường Ciudad Juárez (bang Chihuahua, Mexico), trở về Roma, kết thúc chuyến tông du thứ 12 của ngài. Trong hành trình trở về Roma, theo thông lệ, Đức Thánh Cha đã có cuộc trao đổi với các phóng viên có mặt trên chuyến bay về nhiều đề tài, như cuộc khủng hoảng tại châu Âu, vấn đề phá thai, nạn ấu dâm, vai trò phụ nữ trong Giáo hội...

Đức Thánh Cha cũng đã dành thời gian nói về cuộc gặp gỡ của ngài với Giáo chủ Chính thống giáo Moskva và toàn Nga Kirill. Nhiều người Công giáo nghi lễ Hy Lạp tại Ukraina đã coi cuộc gặp gỡ này là một hành động phản bội. Phản ứng này được nhắc đến trong phát biểu vào Chúa nhật vừa qua (14-02) của Đức cha Sviatoslav Shevchuk, Tổng giám mục Kiev, niên trưởng Giáo hội Công giáo nghi lễ Hy Lạp tại Ukraina (UGCC). Về phản ứng này, trước hết Đức Thánh Cha nhắc lại ngài vốn biết rõ và từng làm việc với Đức Tổng giám mục Shevchuk trong bốn năm tại Buenos Aires và “kính trọng” ngài. Tiếp đến Đức Thánh Cha mời gọi hãy đặt những phát biểu của Đức Tổng giám mục vào bối cảnh của nó, tức là bài trả lời phỏng vấn linh mục Ihor Yatsiv, phụ trách truyền thông và là người phát ngôn của UGCC. Quả thật, trong một câu trả lời, Đức cha Shevchuk đã nói: “Người dân Ukraina hoặc nhiều người Ukraina cảm thấy rất thất vọng và bị phản bội”. Đức Thánh Cha cho biết ngài đã đọc toàn bộ bài phỏng vấn này; ngài nói: “Đức cha Shevchuk nói ngài là con của Hội Thánh, hiệp thông với Giám mục Roma, với Giáo hội; ngài nói về Đức giáo hoàng, về sự

gần gũi của ngài với Đức giáo hoàng; ngài nói về mình, về đức tin của mình và đức tin của người Chính thống giáo”.

Đức Thánh Cha nói tiếp: “Trong bất cứ cuộc trò chuyện nào, mỗi người đều có thể bày tỏ những suy nghĩ riêng để cùng đối thoại”. “Còn vấn kiện ư? Đó là loại tài liệu có thể bàn cãi, thêm bớt”, Đức Thánh Cha minh định, “Ukraine đang sống trong giai đoạn có chiến tranh, chịu đau khổ, với biết bao lối giải thích”. Đức Thánh Cha nhắc lại ngài đã từng nhiều lần cổ vũ hãy đến với người dân Ukraina, hãy cầu nguyện cho đất nước này, đồng thời nhấn mạnh trong văn kiện tuyên bố chung cũng đã “kêu gọi kết thúc chiến tranh, đạt đến sự thỏa thuận”. Đức Thánh Cha khẳng định: “Cá nhân tôi từng yêu cầu hãy xúc tiến thỏa thuận Minsk”. “Đức giáo hoàng luôn nói: hãy tìm kiếm hòa bình”. Tóm lại, Đức Thánh Cha kêu gọi hãy nhìn vào những điểm giáo thuyết nghiêm chỉnh trong bài trả lời phỏng vấn (của Đức Tổng giám mục Shevchuk) “toát lên mong muốn hiệp nhất, đẩy mạnh việc đối thoại đại kết” và kêu gọi hãy rút ra bài học: “cái mới cần phải được giải thích trong tổng thể chứ không phiến diện”.

Nạn ấu dâm

Được hỏi về vấn đề ấu dâm, Đức Thánh Cha mạnh mẽ khẳng định: “một giám mục chỉ hành động giới hạn bằng cách đổi một linh mục ấu dâm đi xứ khác thì chưa ý thức được vấn đề. Hành động đúng nhất là ra quyết định bãi nhiệm”. Đức Thánh Cha Phanxicô là người dứt khoát, không uyển chuyển, khi giải quyết những vụ lạm dụng tình dục trong Giáo hội. Về vấn đề này, ngài khuyên các nhà báo hãy nhìn nhận sự đóng góp của Đức hồng y Ratzinger, sau này trở thành Giáo hoàng Bênêđictô XVI, đã từng mạnh mẽ chống lại nạn dịch này và coi đó thật đáng ghê tởm. “Một linh mục được thánh hiến để đưa trẻ đến với Chúa mà lại hiến mình cho quỷ dữ thì hủy hoại đứa trẻ mất rồi”. Vatican đang tiếp tục làm việc về hồ sơ này và mới bổ nhiệm vị phó thư ký thứ ba cho Bộ Giáo lý Đức Tin.

(xem tiếp trang 3)

Kết thúc tông du Mexico: Đức Thánh Cha trả lời phỏng vấn...

Phá thai

Tiếp tục bày tỏ thái độ một cách mạnh mẽ, Đức Thánh Cha nhắc lại “phá thai không những xấu xa mà còn là một tội ác, một điều tuyệt đối xấu xa”. Còn việc tránh thai, trái lại, có thể coi là ít xấu xa nhất. Đức Thánh Cha nhắc lại: “Đức Phaolô VI đứng trước hoàn cảnh khó khăn tại châu Phi, đã cho phép các chị em trong trường hợp bị cưỡng bức được dùng các biện pháp tránh thai”. Không bao giờ được nhầm lẫn giữa tránh thai với phá thai, đối với thầy thuốc, phá thai đi ngược lại lời thề Hippocrate. Trong khi đó có thể cho phép ngừa thai trong những trường hợp nhất định, chẳng hạn để tránh sự lan tràn của virus Zika. “Phá thai không phải là vấn đề thần học mà là vấn đề về con người, về y học”.

Gia đình

Trong cuộc trao đổi với các nhà báo, Đức Thánh Cha nhắc lại mong muốn của ngài là “đưa những gia đình bị thương tích và những người ly dị tái hôn được hội nhập lại vào đời sống Giáo hội” đồng thời nói rõ “tái hội nhập không có nghĩa là được rước lê”. Nhân dịp này Đức Thánh Cha cho biết Tông huấn hậu Thượng Hội đồng về gia đình sắp được công bố, “có lẽ vào trước lễ Phục sinh”.

Chính trị và châu Âu

Khi được hỏi về những vấn đề liên quan trực tiếp đến chính trị, Đức Thánh Cha tỏ ra thận trọng hơn vì ngài nói không nên để bị lôi cuốn vào đế tài cuộc đế cử ứng viên Donald Trump trong cuộc tranh cử ở Mỹ, hoặc việc thảo luận tại quốc hội Italia về việc cho phép các cặp đồng tính được nhận con nuôi. Tuy nhiên ngài đã đưa ra nhận định: “một người chỉ nghĩ đến chuyện xây tường ngăn cách chứ không bắc những nhịp cầu thì không phải là Kitô hữu”.

Về châu Âu, Đức Thánh Cha mong mỏi một cuộc trùng tu tại lục địa này, vì, ngài nói: “lục địa lâu đời này có một sức mạnh, một nền văn hóa, một lịch sử không thể để lãng phí. Vì vậy, phải làm mọi cách để Liên minh châu Âu tìm được niềm hứng khởi tiến lên phía trước”.

Đức Thánh Cha thú nhận ngài rất

thích được đến Trung Quốc. Đồng thời cho biết dù không đi Kriti dự Công đồng toàn Chính thống giáo nhưng sẽ “hiện diện về tinh thần qua một sứ điệp gửi đến Công đồng”. Khi trả lời câu hỏi do một nhà báo đặt ra, Đức Thánh Cha nói ngài mong được gặp vị Đại Giáo trưởng Hồi giáo Al Azhar: “Tôi mong gặp ngài và tin ngài cũng sẽ vui lòng. Hiện chúng tôi đang tìm phương cách cho cuộc gặp gỡ này”.

Phụ nữ và Giáo hội

Trong lần gặp gỡ này với giới báo chí, Đức Thánh Cha đề cao vai trò tư vấn quý báu của phụ nữ trong Giáo hội. Khi được hỏi về “việc trao đổi thư từ thường xuyên” của Đức giáo hoàng Gioan Phaolô II với nữ triết gia Mỹ Anna-Teresa Tymieniecka được nhiều phương tiện truyền thông nhắc đến, Đức Thánh Cha nói khi còn ở Buenos Aires ngài đã từng nghe nói đến “mối tương quan bằng

hữu” giữa Đức Gioan Phaolô II và nữ triết gia. Đức Thánh Cha Phanxicô nói thêm: “Một người đàn ông không biết duy trì mối tương quan bằng hữu với một phụ nữ sao cho tốt đẹp (...), thì người đàn ông ấy vẫn còn thiếu một điều gì đó”. Ngài nói tiếp: “Tôi cũng vậy, dựa vào kinh nghiệm riêng, tôi thấy khi cần một lời khuyên, tôi hỏi người cộng sự, hỏi một người bạn thân, đồng thời tôi cũng muốn nghe ý kiến của một phụ nữ: phụ nữ sẽ cho bạn nhiều ý tưởng!”. “Làm bạn với phụ nữ không phải là một tội, Đức Thánh Cha nhấn mạnh, nói rõ rằng giáo hoàng là một người cũng cần đến những suy nghĩ của phụ nữ”. Đức Thánh Cha nói tiếp “Giáo hoàng mang một trái tim có thể có một tình bạn lành mạnh, thánh thiện với một phụ nữ”. Cuối cùng, Đức Thánh Cha lấy làm tiếc rằng phụ nữ vẫn ít được lưu tâm. “Chúng ta không nhận ra điều tốt lành phụ nữ có thể mang lại cho đời sống của linh mục và Giáo hội, qua những lời khuyên, sự giúp đỡ và tình bạn lành mạnh”.

(Theo Radio Vatican)

SUY NIỆM TIN MỪNG CHÚA NHẬT

Ủ chút hy vọng mong manh: “Tôi sẽ vun xới, bón phân, may ra sang năm nó có trái”. Nhưng đừng quên lời đe dọa cuối cùng: “Nếu không ông chủ cứ chặt nó đi”. Kiên nhẫn, hy vọng, chăm bón, nhưng cương quyết đòi hỏi: đó là thái độ của Thiên Chúa đối với tội nhân. Đức Giêsu vừa thôi thúc chúng ta mau mau hoán cải, vừa chấp nhận cho ta có thời gian trì hoãn.

Hoán cải là đón lấy những săn sóc tế nhị của Chúa, là dừng để thuị chột những ơn lành Ngài ban. Mùa Chay không phải chỉ là để thú tội, mà còn thú cả sự cằn cỗi, lì ách của mình. Ước gì cây đời của ta có nhiều trái hơn và ngọt hơn.

CẦU NGUYỆN

Lạy Chúa Giêsu,
xin dẫn con vào nhà của con,
căn nhà của trái tim,
căn nhà vừa quen vừa lạ.

Xin hãy cho con thấy
những phúc tạp, rắc rối, những
che đậm, giằng co,
những mâu thuẫn và vô lý nơi con.

Xin hãy cho con thấy
những nhỏ mọn, ích kỷ,
những yếu đuối, khô khan,
những cứng cỏi và tự ái nơi con.

Xin cho con ý thức
những lo âu, sợ hãi
đang đè nặng làm con ngột ngạt,
những nỗi đau thầm kín khiến
đời con mất vui,
những vết thương không biết bao
giờ lành,
những đố võ khiến lòng con khép
lại.

Lạy Chúa Giêsu,
xin giúp con dọn những bẽ bột
nơi tim con.

Xin biến đổi tim con, để nó trở
nên đơn sơ hơn,
hồn nhiên hơn và tươi tắn hơn.

Ước gì con nhìn mọi sự, mọi người,
bằng trái tim bao dung của Chúa.
Và ước gì khi dã ra khỏi nỗi bận
tâm về mình,
trái tim con được nhẹ nhàng hơn
và tự do hơn
để yêu mến mọi người. Amen. ■

Lm Anton Nguyễn Cao Siêu, SJ

Các Đại diện tư pháp của Giáo tỉnh Sài Gòn học tập Tự sắc...

Trong 2 buổi làm việc, các tham dự viên lắng nghe các chuyên viên trình bày các đề tài:

- 1/ Giới thiệu bản dịch Tự sắc “*Mitis Iudex Dominus Iesus*” (*Cha Đaminh Nguyễn Văn Mạnh*)
- 2/ “Tố tụng hôn nhân ngắn gọn” (*Cha Luy Gonzaga Huỳnh Phước Lâm*)
- 3/ “Kháng cáo hôn nhân” (*Cha Gioan Baotixita Nguyễn Đức Tuệ*)
- 4/ “Hướng dẫn mục vụ cho những người đã ly thân hay ly dị sống chung bất hợp luật - theo nhân giới suy tư thần học” (*Cha Luy Nguyễn Anh Tuấn*)
- 5/ “Tư vấn giáo luật cho những người đã ly thân hay ly dị - theo nhân giới giáo luật” (*Cha Gioan Bùi Thái Sơn*)

Hai đề tài suy tư thần học và tư vấn giáo luật như là một bản “Cẩm nang” (*Vademecum*) dành cho những người làm công tác tư vấn cho người đã ly thân hay ly dị, cấp giáo phận hay toàn quốc, theo tinh thần Khoản 3 của “Những quy định về thủ tục tiến hành các vụ án tuyên bố hôn nhân bất thành” (*Regole procedurali...*)

Sau mỗi đề tài, các tham dự viên sôi nổi đóng góp nhiều ý kiến bổ ích cho các bản văn.

Kết thúc ngày làm việc, Đức cha Tôma cảm ơn các thuyết trình viên đã nỗ lực hoàn thành bản dịch Tự sắc “*Chúa Giêsu Thẩm Phán Nhân Từ*” tương đối hoàn hảo và ngài đề nghị xem lại các bài viết dựa trên những góp ý của các tham dự viên. Trước ngày 15 tháng Ba, các cha phụ trách bản văn gửi về cha Sơn để tổng hợp, sau đó Đức cha sẽ trình với Hội đồng Giám mục trong Hội nghị Thường niên kỳ I vào tháng Tư sắp tới. Trong vai trò Đại diện tư pháp là các chuyên viên giáo luật và với kinh nghiệm làm việc tòa án, sau hai lần gặp gỡ nhau, các anh em linh mục đã làm việc rất tích cực để soạn thảo văn bản với những giải thích rõ ràng và văn tắt theo giáo luật, nhằm giúp quý Đức cha áp dụng Tự sắc “*Mitis Iudex Dominus Iesus*” tại các giáo phận.

Cha Sơn thay mặt quý tham dự viên cảm ơn Đức cha Tôma đã luôn tạo điều kiện tốt nhất để các anh em linh mục học hỏi trao đổi nhằm giúp các tòa án Hôn phôi các giáo phận

Đức Thượng phụ Kirill viếng thăm Nam Cực

WHĐ (21.02.2016) – Kết thúc chuyến viếng thăm Châu Mỹ Latinh, Đức Thượng phụ Kirill của Moskva đã bắt đầu đến Nam Cực hôm thứ Tư 17-02; tại đây Đức Thượng phụ đã cử hành Thánh lễ trong một trạm nghiên cứu của Nga.

Sau khi rời Paraguay và đến Brazil, chặng dừng chân cuối cùng của chuyến viếng thăm Châu Mỹ Latinh – trong đó có cuộc gặp gỡ lịch sử với Đức giáo hoàng Phanxicô tại Cuba –, tại Brazil, vị Giáo chủ Giáo hội Chính thống Nga, thay vì đi thẳng đến Moskva, lại đáp máy bay đến Punta Arenas, thủ phủ của vùng cực nam của Chilê, và từ đó đến trạm Bellingshausen ở Nam Cực.

Chính tại trạm này, nằm trên đảo King George – phần cực bắc của châu

Nam Cực – Giáo hội Chính thống Nga đã thánh hiến Nhà thờ Chúa Ba Ngôi vào năm 2014. Nhà thờ do các tu sĩ của tu viện Trinity-Sergius Lavra gần Moskva thay phiên nhau coi sóc mỗi năm; đây là nơi thờ phượng duy nhất ở Nam Cực hoạt động thường xuyên.

Khi đến Bellingshausen, theo truyền thống cổ xưa Đức Thượng phụ Kirill đã ban phép lành cho biển Nam Cực, trước khi cử hành phụng vụ cầu nguyện cho 64 nhà thám hiểm đã bỏ mạng từ khi có các cuộc thám hiểm Nam Cực của Nga vào năm 1818.

Sau đó, Đức Thượng phụ Kirill đã gặp gỡ các thành viên của đoàn thám hiểm Nga, cùng với các nhà thám hiểm của các trạm lân cận (gồm Chilê và Trung Quốc).

Nhân dịp này, vị Giáo chủ Giáo hội Chính thống Nga bày tỏ niềm vui mừng vì “Nam Cực là nơi duy nhất trên trái đất không có vũ khí, không có chiến tranh, không phát triển vũ khí hủy diệt hàng loạt”. Và ngài nói thêm: “Đây là mô hình thực sự của một nhân loại lý tưởng và một điển hình mà mọi người có thể sống theo: không biên giới, không vũ khí, không tranh chấp thù địch, có thể hợp tác với nhau và cảm thấy như một gia đình”.

Trong chuyến viếng thăm Châu Mỹ Latinh, Đức Thượng phụ Kirill cũng đã trả lời phỏng vấn kênh truyền hình Nga *Russia Today*, trong đó ngài nhắc đến cuộc gặp gỡ lịch sử với Đức giáo hoàng Phanxicô vào thứ Sáu tuần trước, và không loại trừ khả năng hai vị sẽ gặp lại: “Chúng tôi đã không nói về một cuộc gặp gỡ khác trong tương lai, nhưng sau cuộc gặp đầu tiên, có thể sẽ có cuộc gặp thứ hai và thứ ba”. ■

(La Croix)

**Tuần tin Hội đồng Giám mục Việt Nam
tuyển chọn bài viết, tin tức từ hdgmvietnam.org,
phát hành thứ Năm hàng tuần trên trang hdgmvietnam.org
theo dạng pdf**